

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 391/2015-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. septembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou JUDr. Nicol Hlaváčikovou, Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s. r. o., Garbiarska 5, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 80/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA], o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA],

██████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 80/2010 (ďalej len „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie ním označených práv nečinnosťou okresného súdu v namietanom konaní.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Dňa 28. 04. 2010 som podal spolu s ďalšími žalobcami na Okresný súd žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území ██████ a zapísanej na liste vlastníctva č. ██████. V danom roku nám bolo doručené oznámenie a poučenie o procesných právach a povinnostiach a zaslaný odpor protistrany. Okresný súd následne na prvom pojednávaní dňa 18. 02. 2011 konanie prerušil až do právoplatného skončenia dedičskej veci po jednej zo žalobkýň. Dňa 24. 06. 2011 bolo toto uznesenie o prerušení konania zrušené. V roku 2011 Okresný súd požiadal nášho právneho zástupcu o doručenie dvoch ďalších rovnopisov návrhu, pretože sa rozrástol počet žalobcov o príslušných dedičov. Požadované rovnopisy boli súdu promptne doručené, a to dňa 01. 11. 2011. V tento deň podal náš právny nástupca aj jednoduchý návrh na zmenu petitu, ktorý odrážal výlučne spomenuté úmrtie. V roku 2012 som Okresnému súdu oznámil, že preberám právne zastupovanie ostatných žalobcov a požiadal som Okresný súd, aby pripustil návrh na zmenu petitu z novembra 2011. V júli 2013 som podal návrh na zmenu odporcu, keďže medzičasom zomrela aj samotná odporkyňa. Tento návrh bol posledným úkonom v predmetnej veci. Okresný súd do dnešného dňa nerozhodol o návrhu na zmenu petitu z roku 2011, ako ani o návrhu na zmenu odporcu z roku 2013.

Okresný súd počas celého konania vykonal iba tieto úkony:

- 26. 05. 2010 doručil odpor žalovanej žalobcom na vyjadrenie,*
- 03. 01. 2011 vydal predvolanie na pojednávanie vo veci,*

- 18. 02. 2011 vydal uznesenie o prerušení konania,
- 24.06.2011 vydal uznesenie o zrušení uznesenia zo dňa 18. 02. 2011,
- 14. 10. 2011 vydal výzvu na predloženie ďalších rovnopisov žaloby...

Okresný súd svojou nečinnosťou neodstránil do dnešného dňa moju právnu neistotu... K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím. ...

Od podania žaloby dňa 28.04.2010 uplynulo už viac ako 5 rokov, napriek tomu vykonal Okresný súd len minimálny počet úkonov, ktoré naviac absolútne nevedú k prejednaniu a následnému rozhodnutiu veci. Od októbra 2011 je Okresný súd absolútne nečinným, teda viac ako 3 roky! Predmet sporu - určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti – nie je právne ani faktický zložitý a patrí do štandardnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov. Ako účastník konania som žiadnym spôsobom, ktorý by mi mohol byť kladený za vinu, neprispel k celkovej dĺžke konania. Naopak mám za to, že súd koná neefektívne a liknavo.

Na tomto mieste uvádzam, že je potrebné zohľadniť celkovú dĺžku konania, a to vrátane krátkeho prerušenia konania. V zmysle ustanovenia § 109 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku, na ktorý sa Okresný súd pri prerušení odvolal, zákon dáva súdu možnosť, nie povinnosť konanie prerušiť. V momente úmrtia jednej zo žalobkýň nemal Okresný súd vo veci vykonané žiadne úkony, počas dedičského konania preto mohol a mal konať s ostatnými účastníkmi. Nelogickosť je aj v tom, že kým Okresný súd úmrtie jednej z viacerých žalobkýň videl ako prekážku v pokračovaní konania, smrť odporkyne samotnej nechal dodnes nepovšimnutou. Naviac, súd nevykonal žiadne vhodné opatrenia na to, aby predišiel prerušeniu konania.“

Sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„- základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podlá článku 6 odsek 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/80/2010 porušené bolo.

- Okresnému súdu Košice - okolie sa v konaní vedenom pod spis. zn. 15C/80/2010 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

- [REDAKOVANÉ]... priznáva finančné zadostučinenie v sume 3.500 EUR... ktoré je Okresný súd Košice - okolie povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

- [REDAKOVANÉ]... priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,74 EUR... ktoré je Okresný súd Košice - okolie povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prieťahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takeho právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní... V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že využil všetky právne prostriedky, ktoré mu právne predpisy poskytujú na ochranu jeho práva. Z obsahu jeho sťažnosti vyplýva, že telefonicky urgoval doručenie odporu u vyššieho súdneho úradníka okresného súdu. K sťažnosti nepredložil dôkaz o využití právnych prostriedkov, ktoré sú určené na nápravu namietaného stavu konania.

Sťažovateľ netvrdil ani nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu, nevyjadril sa k možnosti podať takúto sťažnosť, ako ani k dôvodom nepodania takejto sťažnosti, ktoré by ústavný súd mohol zohľadniť pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pričom takéto okolnosti hodné osobitného zreteľa nezistil ústavný súd ani v celkovej dĺžke namietaného konania, ktoré trvá 5 rokov.

Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom krajského súdu dochádza k zbytočným prieťahom, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2015